

Шкултан хыпарлаш

Эп класра – чи пуюнни

Паллашар. Эп – Вадим. Хушаматтам вара – Григорьев. Эп 9 сүлта. Муркаш райоңенчи Нискассинчи ватам шкулән вицемеш класенче вәренетә.

Эп темән тә курма, пәлме тәрәштәп. Нумай сүл каялла пурәннә тәвансен ячесене, ёсне-хәлне аса илле пәр сөре пустарас терәм. Асаннепе пәрле сөмье фотопльбомне тәчкеме пултарым. Пирән хушара сүк йаҳ-неслесен ячесене ыйтса пәлтәм. Тав тәвәтәп Анатакки ялине, унта манән атте Анатолий үзүрләнә. Вәл сөмьере чи кәсәнни, саккәрмеш ача пулна. Анне, Татьяна, Тойкилтә яләнче үзүрләнә. Анне тә пысак сөмьере үзүрләнә ўнсә. Җичмеш ача пулна вәл. Җаванна та манән юратнә аппасемпе пичесем, ырә кәмләлә шайламсемпә ыймаксем, мәннака-

семпә күккасем чылай. Эп җаван чухлә тәвән пурришән савәнатәп, вәсene ырә кәмләшән тав тәвәтәп.

“Мәнле пәр сөре пустарас?”, – шутларым эп. Тен, ийә-несән ыйвәсән сине вынастарас? Пурнаң тымарә тәрәк тәччесе ватә асаннепе ватә асатте, ватә кукамайна ватә кукаси таранаң ҹитрәмәр асаннепе.

Сак пурнаң ыйвәсәси сине 93 тавана пәр сөре чамәртаса пәрлештертәм. Кәсалхи сүлән нараң үйәхәнче тата тепәр пәчәк тәвән үзүрләп пирән. Рома тесе ят пачәк ёна. Апла пулсан, несән ыйвәсән турәчән сатамахаша пырәп, ыйвәсән төртән саралса ларә. Эп өвра йаҳ тымарне малапла тәпчәп.

Тәвансен пурри манишән – хаклә пуюн-

ләх. Эп өян чи пуюнни. Җакән чухлә тәвән хушшинче.

Вадим ГРИГОРЬЕВ.

Нискасси ватам шкулә.

Спорт хыпарәсем

Район пусләхән кубокәшән

Муркашри йәлтәр базинче мартан 17-мешенче 12 сәхәтре район пусләхән кубокене иллесишән ял хүсәләхән предпринятыйесен, организацисен, учрежденисен, ял тәрәхәсендә тата шкуленинчелек учительсен физкультура колективесем хушшинче йәлтәрле чупассипе әмәртәр пулать, 12 сәхәтре пусланать. Командара 2 арсынпа 2 һәрәрәм пулмалла. Әмәртә эстафетәпа иртәт. Пәрремеш тапхәра һәрәрәмсем тыйтәнәссә, 2 километр чупасәс. Ҳысән арсынсем 3 километрта вай вицесе. Унтан каллех һәрәрәмсем, юлашкынчен арсынсем әмәртәссе.

Җентерүсөнен ял хүсәләхән предпринятыйесемпе организацисен тата учрежденисен, ял тәрәхәсемпе район администрацийен пайесем, учительсен коллективесем тәрәк үйәмшар паләртәссе. Мала тухнә командадасене күсса сүрекен кубоксемпе парнесем, 2-меше 3-меш выранынен тивәнисене дипломсемпе парнесем парәссе.

Мини-футбол. Мартан 8-мешенче, хәл әсатәвән күнәнчә, Муркашри Спорт сүрчә умәнчи лаптакра хәллехи мини-футбол енәпә әмәртәсем иртә. Унта «Муркаш-1», «Муркаш-2», Муркаш шкулән, Мән Сәнте, «Оринино», Ильич яч. хис. хүсәләхен, районны шалты өснен пайен командисем хутшәннә.

Финал әмәртәвәнчә Мән Сәнте команда мала тухма пултарна, «Муркаш-1» команда 6-4 шутла җентерү. 3-меш выранын «Муркаш-2» команда тивәнчә.

Йәлтәрле чупасса. Мартан 8-11-мешенче Шупашкар хүннике йәлтәрле чупасипе республикара мала тухшиши әмәртәсем иртә. Унта 18 команда хутшәннә. Районан пәрлештернә команди шутчәнә Калайкаси тата Ярапайкаси шкуләнене вәрненекенсем вай вицән.

Эстафета әмәртәвәнчә пирән район команди 3-меш пулна. Үйәм спортымен хушшинче Ярапайкаси шкуләнчә вәрненекен Анастасия Костина кәсән сүлхән хәр ачасем хушшинче республика чемпионика пулса тайна. Пәтәмешле итогсемпе пирән районан пәрлештернә команди 18 команда хушшинче 4-меш выранын «Муркаш-2» команда шутчәнә.

Шашка. Мартан 10-мешенче район администрийен вәрнен, ҹамәркән политики тата физкультура спорты пайен методика-бинетенче А.А. Ермолаев парнисене иллесишән шашка турнирле иртә. Унта 11 арсынпа 5 һәрәрәм хутшәннә.

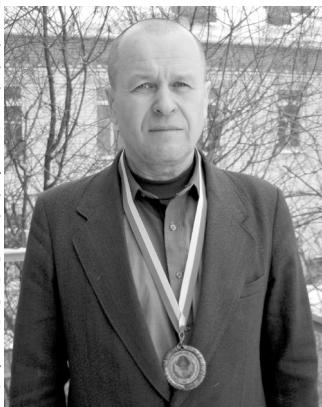
Хәрү кәрәшүрә арсынсем хушшинче Алексей Прокопьев («Оринино») хүсәләхән Атапай участокен пусләхән) җентерүсөн пулса тайна. Мән Сәнте Владимир Афанасьев 2-меш выранынен илнә. 3-меш выранын Мән Сәнте шкуләнчи физкультура учитеle Виталий Егоров.

Әмәртә призересем пурте дипломсемпе үкән парнесене тивәнчә.

Сан үкерчәк: әмәртәвәнчә яркелекен А.А. Ермолаев. Иркәл майя кәрәшесси. Мартан 10-мешенче Муркашри Спорт сүртәнчә районти воин-афганецсөнә асайна иркәл майя кәрәшесине республика турнирле иртә. Унта Муркаш, Шупашкар, Красноармейски, Хәрү Чутай районенең командине, пәтәмпе 81 ын хутшәннә. Муркаш районенең команди шутчәнә Муркашри, Йүккәссинчи, Москакассинчи тата Нискассинчи спортыменен пулна.

1993 сүлән тата каярах үзүрләнә 46 килограмма силиченхи вицә категорийенчи спортымен хушшинче Москакасси шкуләнчи Эдуард Феденев 1-меш выранын «Муркаш-1», 2-меше 3-меш выранын «Муркаш-2», 35 килограмма силиченхи вицә категорийенче Денис Степанов (Муркаш шкулән) 2-меш выранын «Муркаш-1», 29 килограмма силиченхи вицә категорийенче тата Муркаш шкуләнчи Николай Корольков 2-меш, Максим Колесников 3-меш выранын «Муркаш-2», 26 килограмма силиченхи вицә категорийенче Александр Федоров (Москакасси шкулән) 2-меш, Николай Алексеев (Йүккәсси шкулән) 3-меш пулна.

1989-1990 сүләнене аслы сүлхән хашем хушшинче 58 килограмма силиченхи вицә категорийенче Муркаш лицейенче Артур Сүмин турнирле җентерүсөн пулса тайна. 50 килограмма силиченхи вицә категорийенче Калайкаси шкуләнчи Александр Яшмурин 3-меш выранын «Муркаш-1», 1987-1988 сүләнене үзүрләнә юниорсем хушшинче 69 килограмма силиченхи вицә категорийенче ачасемпе ҹамәркән спор-

Е.А. Андреев парнисене

Мартан 17-мешенче Муркашри йәлтәр базинче пысак спорт әмәртәвә иртәт. Йәлтәр спорти кәмәллакан яшемпелә хәрәм, арсынсемпелә хәрәрәмсем Социализма Җә Геройен Е.А. Андреев парнисене иллесишән старт тухассә. Әмәртә 11 сәхәтре пусланат.

Әмәртәвә пәтәмешле пәлү паракан шкулән, ял хүсәләхән предпринятыйесемпе организацисен тата учрежденисен пәрлештернә командине хутшәннә. Пәтәмешле пәлү паракан ватам шкулән командине 6 хәрәп 6 ҹамәртә тата 1 представитель, пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 3 хәрәп 3 ҹамәртә тата 1 представитель, предпринятисемпелә организацисен тата учрежденисен командине 2 арсынпа 2 һәрәрәм тата 1 представитель пулмалла.

1990-91 сүләнене үзүрләнә 48 килограмма силиченхи вицә категорийенче Москакасси шкулән, ял хүсәләхән предпринятыйесемпелә организацисен тата учрежденисен пәрлештернә командине хутшәннә. Пәтәмешле пәлү паракан ватам шкулән командине 6 хәрәп 6 ҹамәртә тата 1 представитель, пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 3 хәрәп 3 ҹамәртә тата 1 представитель, предпринятисемпелә организацисен тата учрежденисен командине 2 арсынпа 2 һәрәрәм тата 1 представитель пулмалла.

1992-93 сүләнене үзүрләнә 48 килограмма силиченхи вицә категорийенче Москакасси шкулән, ял хүсәләхән предпринятыйесемпелә организацисен тата учрежденисен пәрлештернә командине хутшәннә. Пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 6 хәрәп 6 ҹамәртә тата 1 представитель, пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 3 хәрәп 3 ҹамәртә тата 1 представитель, предпринятисемпелә организацисен тата учрежденисен командине 2 арсынпа 2 һәрәрәм тата 1 представитель пулмалла.

1998-99 сүләнене үзүрләнә 48 килограмма силиченхи вицә категорийенче Москакасси шкулән, ял хүсәләхән предпринятыйесемпелә организацисен тата учрежденисен пәрлештернә командине хутшәннә. Пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 6 хәрәп 6 ҹамәртә тата 1 представитель, пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 3 хәрәп 3 ҹамәртә тата 1 представитель, предпринятисемпелә организацисен тата учрежденисен командине 2 арсынпа 2 һәрәрәм тата 1 представитель пулмалла.

1999-2000 сүләнене үзүрләнә 48 килограмма силиченхи вицә категорийенче Москакасси шкулән, ял хүсәләхән предпринятыйесемпелә организацисен тата учрежденисен пәрлештернә командине хутшәннә. Пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 6 хәрәп 6 ҹамәртә тата 1 представитель, пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 3 хәрәп 3 ҹамәртә тата 1 представитель, предпринятисемпелә организацисен тата учрежденисен командине 2 арсынпа 2 һәрәрәм тата 1 представитель пулмалла.

2000-01 сүләнене үзүрләнә 48 килограмма силиченхи вицә категорийенче Москакасси шкулән, ял хүсәләхән предпринятыйесемпелә организацисен тата учрежденисен пәрлештернә командине хутшәннә. Пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 6 хәрәп 6 ҹамәртә тата 1 представитель, пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 3 хәрәп 3 ҹамәртә тата 1 представитель, предпринятисемпелә организацисен тата учрежденисен командине 2 арсынпа 2 һәрәрәм тата 1 представитель пулмалла.

2001-02 сүләнене үзүрләнә 48 килограмма силиченхи вицә категорийенче Москакасси шкулән, ял хүсәләхән предпринятыйесемпелә организацисен тата учрежденисен пәрлештернә командине хутшәннә. Пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 6 хәрәп 6 ҹамәртә тата 1 представитель, пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 3 хәрәп 3 ҹамәртә тата 1 представитель, предпринятисемпелә организацисен тата учрежденисен командине 2 арсынпа 2 һәрәрәм тата 1 представитель пулмалла.

2002-03 сүләнене үзүрләнә 48 килограмма силиченхи вицә категорийенче Москакасси шкулән, ял хүсәләхән предпринятыйесемпелә организацисен тата учрежденисен пәрлештернә командине хутшәннә. Пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 6 хәрәп 6 ҹамәртә тата 1 представитель, пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 3 хәрәп 3 ҹамәртә тата 1 представитель, предпринятисемпелә организацисен тата учрежденисен командине 2 арсынпа 2 һәрәрәм тата 1 представитель пулмалла.

2003-04 сүләнене үзүрләнә 48 килограмма силиченхи вицә категорийенче Москакасси шкулән, ял хүсәләхән предпринятыйесемпелә организацисен тата учрежденисен пәрлештернә командине хутшәннә. Пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 6 хәрәп 6 ҹамәртә тата 1 представитель, пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 3 хәрәп 3 ҹамәртә тата 1 представитель, предпринятисемпелә организацисен тата учрежденисен командине 2 арсынпа 2 һәрәрәм тата 1 представитель пулмалла.

2004-05 сүләнене үзүрләнә 48 килограмма силиченхи вицә категорийенче Москакасси шкулән, ял хүсәләхән предпринятыйесемпелә организацисен тата учрежденисен пәрлештернә командине хутшәннә. Пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 6 хәрәп 6 ҹамәртә тата 1 представитель, пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 3 хәрәп 3 ҹамәртә тата 1 представитель, предпринятисемпелә организацисен тата учрежденисен командине 2 арсынпа 2 һәрәрәм тата 1 представитель пулмалла.

2005-06 сүләнене үзүрләнә 48 килограмма силиченхи вицә категорийенче Москакасси шкулән, ял хүсәләхән предпринятыйесемпелә организацисен тата учрежденисен пәрлештернә командине хутшәннә. Пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 6 хәрәп 6 ҹамәртә тата 1 представитель, пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 3 хәрәп 3 ҹамәртә тата 1 представитель, предпринятисемпелә организацисен тата учрежденисен командине 2 арсынпа 2 һәрәрәм тата 1 представитель пулмалла.

2006-07 сүләнене үзүрләнә 48 килограмма силиченхи вицә категорийенче Москакасси шкулән, ял хүсәләхән предпринятыйесемпелә организацисен тата учрежденисен пәрлештернә командине хутшәннә. Пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 6 хәрәп 6 ҹамәртә тата 1 представитель, пәтәмешле пәлү паракан тәп шкулән командине 3 хәрәп 3 ҹамәртә тата 1 представитель, предпринятисемпелә организацисен тата учрежденисен командине 2 арсынпа 2 һәрәрәм тата 1 представитель пулмалла.

2007-08 сүләнене үзүрләнә 48